

8. podzakonski akt po ZRud-1		Faza:
Številka:	007-242/2010	OSNUTEK
EVA:	2010-2111-0106	za javno obravnavo

Na podlagi šestega odstavka 75. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/10, 62/10-popr. in 76/10) izdaja ministrica za gospodarstvo v soglasju z ministrom za delo, družino in socialne zadeve in ministrom za okolje in prostor

PRAVILNIK o zagotavljanju varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet pravilnika)

(1) Ta pravilnik določa vsebino in način izdelave splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu, s katerim izvajalec rudarskih del oceni tveganje za nastanek poškodb in zdravstvenih okvar delavca ter določi način in ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu v rudarstvu in ga mora izdelati pred pričetkom izvajanja rudarskih del.

(2) Ta pravilnik določa tudi vsebino izjave o varnosti v smislu predpisov, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, za področje rudarske dejavnosti ter ureja način ter ureja pogoje za izdelavo ocene tveganja in druga vprašanja, s katerimi se zagotavlja varnost in zdravje pri izvajanju rudarskih del.

2. člen

(pojmi)

(1) Pojmi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

- Delavec je oseba, ki za delodajalca opravlja delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali kakršnikoli drugi pravni podlagi. Kot delavec se šteje tudi oseba, ki opravlja samostojno poklicno dejavnost ali pri delodajalcu opravlja delo zaradi usposabljanja.
- Delodajalec je pravna ali fizična oseba, ki nastopa pri raziskovanju ali izkoriščanje mineralnih surovin kot izvajalec rudarskih del in na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na kakršnikoli drugi pravni podlagi zaposluje delavce.
- Delovna oprema je vsak stroj ali naprava, aparat, orodje in druga oprema, ki se uporablja pri delu.
- Delovno mesto je prostor, kjer se izvaja delo v skladu z opisom del, in neposredne delovne naloge na vseh stalnih ali začasnih deloviščih, stacionarnih in premičnih, tudi v zgradbah, do katerih ima delavec dostop v času svoje zaposlitve in je pod neposrednim ali posrednim nadzorstvom delodajalca.
- Delovno okolje je prostor, kjer se izvaja delo in vključuje delovna mesta, delovne razmere, delovne postopke, socialne odnose in druge vplive zunanjega okolja.
- Dokumentacija za izdelavo izjave o varnosti je zbirka dokumentov, ki jo sestavljajo: rudarski projekti, izdelani na podlagi Zakona o rudarstvu in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, kakor tudi drugo strokovno gradivo, potrebno za izdelavo ocene tveganja, ki vsebuje med drugim tudi ukrepe rudarskih inšpektorjev ter službene naloge pooblaščenih oseb izvajalca rudarskih del.
- Izjava o varnosti je listina v smislu predpisov, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, s katero delodajalec pisno izjavi, da izvaja vse ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu, in ki vsebuje opis delovnega procesa z oceno tveganja za poškodbe in zdravstvene okvare ter določa varnostne ukrepe.

- Nevarna snov je snov, ki lahko zaradi fizikalnih, kemijskih in bioloških škodljivosti povzroči poškodbe ali zdravstvene okvare in je glede na posebne lastnosti opredeljena kot nevarna v posebnih predpisih.
 - Nevarnost je okoliščina ali stanje, ki lahko ogrozi ali poškoduje delavca oziroma okvari njegovo zdravje.
 - Ocena tveganja je sistematično evidentiranje in proučevanje vseh dejavnikov delovnega procesa, z namenom ugotoviti možne vzroke za nastanek poškodb pri delu, poklicnih bolezni v zvezi z delom in možnosti preprečevanja, odpravljanja in zmanjševanja tveganj.
 - Rudarsko delovno okolje predstavlja rudniški prostor na površini in pod zemljo, ki vključuje rudarske obrate ter rudarske objekte. Rudarske postroje in rudarsko infrastrukturo, torej površine in prostore, na oziroma v katerih se izvaja raziskovanje oziroma izkoriščanje mineralnih in vključuje delovna mesta, delovne razmere, delovne postopke, socialne odnose in druge vplive zunanjega okolja.
 - Sredstva za delo so rudarski objekti, namenjeni za delovne in pomožne prostore, delovna oprema, sredstva in oprema za osebno varnost pri delu, snovi in pripravki in vsa druga sredstva, ki so kakorkoli povezana z delovnim procesom izvajanja rudarskih del.
 - Tveganje je verjetnost, da nevarnost povzroči poškodbo ali zdravstveno okvaro.
- (2) Pojmi, uporabljeni v tem pravilniku, katerih pomen ni določen v prejšnjem odstavku, imajo enak pomen, kot jih določa Zakon o rudarstvu.

II. ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI IZVAJANJU RUDARSKIH DEL

1. Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu

3. člen

(splošni akt o varnosti in zdravju pri delu)

(1) Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu določa obveznosti in pravice delodajalca in delavcev pri uveljavljanju in stalnem izboljševanju varnosti in zdravja pri delu v specifičnem rudarskem delovnem okolju posameznega izvajalca rudarskih del.

(2) Poleg splošnih določb o uveljavljanju varnosti in zdravja pri delu pri izvajanju rudarskih del mora splošni akt o varnosti in zdravju pri delu predvideti tudi izdelavo izjave o varnosti, katere sestavni del je ocena tveganja.

(3) Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu morajo izvajalci rudarskih del izdelati pred začetkom izvajanja rudarskih del.

4. člen

(sestav splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu)

Splošni akt o varnosti in zdravju pri delu vsebuje:

- uvodni del, ki opredeljuje posamezne splošne sestavine sistema varnosti in zdravja pri delu, ki jih mora upoštevati vsak izvajalec rudarskih del in
- posebni del, ki opredeljuje vsebino in način izdelave ocene tveganja.

5. člen

(vsebina uvodnega dela splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu)

(1) Uvodni del splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu vsebuje:

1. uvodni del s povzetkom splošnih načel zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu,
2. določbo o izdelavi izjave o varnosti,
3. obveznosti delodajalca glede varnosti in zdravja pri delu,
4. obveznosti delavcev glede varnosti in zdravja pri delu,

5. popis oziroma izbor vseh splošnih in posebnih rudarskih predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu, ki se v posameznem specifičnem delovnem okolju izvajalca rudarskih del uporabljajo,
6. organizacijo zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu,
7. način seznanjanja delavcev z organizacijo zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, stanjem na tem področju in zadevnimi predpisi,
8. način usposabljanja delavcev v pogledu varnosti in zdravja pri delu,
9. način izvajanja obveznosti posvetovanja z delavci in njihovega sodelovanja pri upravljanju s sistemom varnosti in zdravja pri delu,
10. način izvajanja del, ki so izpostavljena posebnemu tveganju,
11. način zagotavljanja požarne varnosti,
12. način zagotavljanja prve pomoči,
13. način organizacije reševalne službe, kadar je ta obvezna,
14. način zagotavljanja preventivnega zdravstvenega varstva,
15. določitev delovnih pogojev, v katerih je prepovedana zaposlitev žensk, še posebej nosečih in doječih žensk in mladoletnih oseb,
16. pogoje, pod katerimi se v rudarskem delovnem okolju lahko gibljejo osebe, ki tam občasno opravljajo nadzor in druge določene aktivnosti ali so na obisku in niso delavci izvajalca rudarskih del,
17. ureditev dela delavcev – invalidov in
18. obveznost usklajevanja sistema varnosti in zdravja pri delu, kadar dela na delovišču več izvajalcev.

(2) Vsebina iz prejšnjega odstavka mora biti prilagojena specifičnemu rudarskemu delovnemu okolju posameznega izvajalca rudarskih del.

6. člen

(vsebina posebnega dela splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu)

(1) Posebni del splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu vsebuje:

1. sestavine ocene tveganja,
2. način izdelave ocene tveganja in
3. način prilagajanja ocene tveganja spremembam stanja varstva in zdravja pri delu.

(2) Vsebina prejšnjega odstavka konkretizirana in hkrati prilagojena specifičnemu rudarskemu delovnemu okolju posameznega izvajalca rudarskih del.

7. člen

(oblika splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu)

(1) Vsebina uvodnega in posebnega dela splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu je lahko obdelana v enem samem dokumentu, lahko pa so posamezna poglavja obdelana v posebnih dokumentih.

(2) V primeru, da posamezna poglavja obravnavajo drugi dokumenti, morajo le-ti biti navedeni v uvodnem delu splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu kot sestavni deli sistema zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, vzpostavljenega pri izvajalcu rudarskih del.

2. Izjava o varnosti

8. člen

(izjava o varnosti)

(1) Izjava o varnosti je listina, s katero delodajalec pisno izjavi, da upošteva vse splošne predpise o varnosti in zdravju pri delu ter vse tehnične in druge predpise s področja rudarstva in da izvaja vse ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu.

(2) Izjava o varnosti v rudarski dejavnosti je obvezna za vse izvajalce rudarskih del, ne glede na število delavcev, ki jih izvajalec zaposluje.

9. člen

(vsebina izjave o varnosti)

(1) Izjava o varnosti mora poleg pisne izjave izvajalca iz prejšnjega člena vsebovati še:

1. datum in kraj izdaje izjave o varnosti,
2. podatke o osebah, ki so sodelovale pri izdelavi izjave o varnosti in ocene tveganja,
3. povzetek glavnih določb iz splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu,
4. podatke o morebitnih spremembah in dopolnitvah splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu,
5. opis delovnega procesa,
6. organogram podjetja ali projekta,
7. povzetek ocene tveganja z vsemi pomembnimi podatki,
8. povzetek sistema varnostnih ukrepov na podlagi ocene tveganja,
9. organogram oseb, odgovornih za varnost in zdravje pri delu.

(2) Sestavine izjave o varnosti v širšem smislu so še:

1. splošni akt o varnosti in zdravju pri delu,
2. rudarski projekti za izvedbo posameznih del,
3. splošna varnostna navodila, ki jih izvajalec del uporablja,
4. varnostna navodila, ki jih izdaja sam izvajalec del,
5. posebna varnostna navodila za izvajanje del, ki so izpostavljena posebnemu tveganju,
6. atesti in certifikati za uporabljeno opremo,
7. varnostna navodila, ki jih izdajajo ponudniki opreme ali postopkov,
8. sistem varnostnih sporočil in grafičnih oznak, ki jih uporablja izvajalec del,
9. strokovne osnove za izdelavo ocene tveganja,
10. ocena tveganja za poškodbe in zdravstvene okvare,
11. strategija in prioritete izboljševanja varnosti in zdravja pri delu in
12. študije, elaborati in druga dokumentacija, ki se izdeluje v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu.

(3) Izvajalec je dolžan trajno hraniti vso dokumentacijo, ki je sestavni del izjave o varnosti v ožjem in širšem smislu.

3. Ocena tveganja

10. člen

(ocena tveganja)

Ocena tveganja obsega:

1. opredelitev strokovnega področja v okviru rudarske dejavnosti,
2. opredelitev nevarnosti,
3. opredelitev delovnih mest in delavcev, ki so izpostavljeni nevarnostim,
4. ocenitev ravni oziroma stopnje tveganja,
5. določitev varnostnih ukrepov za preprečitev oziroma zmanjšanje tveganja,
6. ocena, ali so obstoječi varnostni ukrepi ustrezni ali jih je treba izboljšati,
7. popis ugotovitev ocenjevanja tveganja in
8. revizijo ocene tveganja v primeru sprememb postopkov ali uvajanja nove opreme ali tehnologij.

11. člen

(opredelitev strokovnega področja v okviru rudarske dejavnosti)

Strokovna področja dela v okviru rudarske dejavnosti so naslednja:

- raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin pod zemljo,
- raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin na površini,
- raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin z globinskim vrtanjem,
- postroji ter električna in strojna oprema in instalacije v rudnikih s površinskim in podzemnim pridobivanjem mineralnih surovin,
- prevažanje v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin,
- razstreljevanje pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin,
- bogatenje mineralnih surovin in
- skladiščenje in izraba sekundarnih ali trenutno odpadnih surovin v rudarstvu.

12. člen

(opredelitev nevarnosti)

Vrste nevarnosti, ki nastopajo pri delu v rudarskem delovnem okolju, so lahko povezane z naslednjimi dejavniki:

- geomehanske karakteristike hribin, v katerih se izvajajo rudarska dela,
- geometrija rudarskih objektov pod površino (višina, razponi itd.) ali na površini (naklon brežin, višina etaž itd.),
- možnost nenadnih vdorov vode, blata, tekočega peska in plinov,
- možnost izbruha zemeljskih fluidov (nafte, plinov, slojnih voda),
- prisotnost eksplozivnih ali drugače nevarnih plinov,
- odkopna metoda,
- posamezni delovni postopki raziskovanja in pridobivanja (globinsko vrtanje, mehansko pridobivanje s klasičnimi postopki, mehanizirano pridobivanje, razstreljevanje, pridobivanje z vodnim curkom, itd.),
- posamezni pomožni delovni postopki in podsistemi (zračenje, odvodnjavanje, logistika, itd.),
- poškodbe na površini zaradi podzemske rudarske dejavnosti,
- uporabljena vrsta energije (elektrika, stisnjen zrak, itd.) in oprema za njeno uporabo (razvodna oprema, instalacije za prenos, oprema za krmiljenje, oprema, ki jo poganja določena vrsta energije, protieksplozijska zaščita itd.),
- visokotlačna oprema (črpalke, kompresorji, visokotlačne posode, cevovodi, pribor, itd.),
- mehanski dejavniki v zvezi z delovno opremo (giblivi deli, gibanje opreme in njenih delov, premikanje vozil, prosto gibanje izkoptine in delovnega materiala, možnost stisnjenja, zasutja, zagrabitve, statična elektrika, itd.),
- dejavniki v zvezi z načinom dela (dela na višini, dela v tesnem prostoru, dela pri ropanju podporja, spolzke površine, prisotnost vode, prisotnost prahu, ovirano delo zaradi osebne varnostne opreme, itd.),
- nevarne snovi (škodljivi plini in aerosoli, ki se vdihavajo ali v telo prodirajo skozi kožo, vnetljive ali eksplozivne snovi, agresivne snovi, reaktivne in nestabilne snovi, itd.),
- fizikalni dejavniki (ionizirajoča in druga sevanja, laserski žarki, hrup, ultrazvok, mehanske vibracije, snovi z visoko ali nizko temperaturo, snovi pod tlakom - stisnjen zrak, para, tekočine in tehnični plini),
- biološki dejavniki (manipuliranje z biološkimi dejavniki in izpostavljenost mikroorganizmom),
- ekološki dejavniki (razsvetljava, temperatura, prezračevanje, vlaga, snovi, ki onesnažujejo, itd.),
- razmerje delavca do delovnega mesta (delo je natančno opredeljeno s standardi in navodili, možnost svobodnejšega odločanja glede izvajanja dela, vpliv odstopanj od

predvidenega, ustreznost osebne varovalne opreme, motivacija za varno delo, ergonomski dejavniki),

- psihološki dejavniki (intenzivnost, monotonija, vpliv zaprtega prostora, osamljenost, konfliktni odnosi, sodelovanje pri odločanju, visoke delovne zahteve, slab delovni nadzor, nujnost hitrega odziva v primeru potrebe, itd.),
- organizacija dela (ponavljanje operacij, izmensko delo, nočno delo, učinkovitost načrtovanja, izvajanja, spremljanja in kontrole sistema varnosti in zdravja pri delu, vzdrževanje opreme, vzdrževanje varnostne opreme, izvežbanost za izredne situacije),
- naravni dejavniki (udar strele, plazenje, poplava, itd.),
- drugi dejavniki (tveganja pri delu skupaj z drugimi izvajalci, delo v atmosferi z nizkim ali visokim tlakom, neugodni vremenski pogoji, nezanesljiva programska oprema, spreminjajoča se delovna mesta itd.) in
- vsi morebitni drugi dejavniki v skladu s predpisom, ki ureja način izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja, ki v tem členu niso posebej navedeni.

13. člen

(opredelitev delovnih mest in delavcev, ki so izpostavljeni tveganju)

Opredelitev delovnih mest in delavcev, ki so izpostavljeni tveganju, obsega:

- podatke o področju ocenjevanja tveganja (delovno okolje, delovno mesto, sektor, področje dela v okviru rudarske dejavnosti, organizacijska enota, status izvajalca in vrsta rudarskega projekta za izvedbo),
- opis tehnoloških postopkov ali posameznih del v okviru področja, za katerega se izdeluje ocena tveganja, vključno z vzdrževanjem in
- podatke o potrebni usposobljenosti in številu delavcev v okviru področja, za katerega se izdeluje ocena tveganja.

14. člen

(ocenitev ravni oziroma stopnje tveganja)

(1) Ocenitev stopnje tveganja je kombinacija dveh skupin parametrov:

- resnosti poškodb ali bolezni, ki lahko nastanejo zaradi obstoječe nevarnosti,
- verjetnosti nastanka poškodb ali bolezni.

(2) Resnost poškodb ali bolezni, ki lahko nastanejo, se ocenjuje glede na:

- kaj ali koga naj se zavaruje (delavce, opremo, delovno okolje),
- resnost poškodb ali bolezni (majhna - ozdravljive v krajšem ali daljšem času, srednja - trajne z zmanjšano delovno sposobnostjo, velika - trajna izguba delovne sposobnosti ali smrt),
- obseg poškodb ali bolezni glede na število delavcev, ki so ogroženi (posamezen delavec, manjše število delavcev, večje število delavcev),
- obseg poškodb glede na ogroženo opremo (posamezne poškodbe opreme, poškodbe večje količine opreme, uničenje večje količine opreme) in
- obseg motenj v delovnem okolju (začasno onеспособljen manjši del delovnega okolja, trajno onеспособljen manjši del ali začasno onеспособljen velik del delovnega okolja, trajno uničeno delovno okolje).

(3) Verjetnost nastanka poškodb ali bolezni se presoja glede na:

- pogostost in trajanje izpostavljenosti nevarnosti,
- verjetnost nastanka nevarnega dogodka (zanesljivost varovalnih ukrepov; statistika nezgod, poškodb in bolezni; primerjava tveganja z drugimi delovnimi mesti) in
- tehnične in druge možnosti v izogib nezgodam, poškodbam in boleznim: usposobljenost delavca; kdo upravlja z delovno opremo ali procesom (usposobljena oseba, neusposobljena oseba, nihče); hitrost nastanka nevarnega dogodka (nenadoma,

postopoma, počasi); poznavanje nevarnosti (splošna informacija, specifična informacija, osebna izkušnja, opozorilni znaki, opozorilne naprave); sposobnost oseb za izogibanje nevarnosti ali omejevanje poškodbe (refleks, spretnost, izvežbanost, pripravljenost na umik).

(4) Stopnja tveganja se opredeli s kombinacijo obeh skupin parametrov v matriki tveganja in je lahko nizka, zmerna ali visoka.

(5) Ker je razvrščanje tveganja lahko v veliki meri subjektivno, mora biti zato predmet soglasja strokovnih ocenjevalcev, prizadetih delavcev in delodajalca.

15. člen

(vidiki, s katerih se ocenjuje tveganje)

(1) Stopnja tveganja se ocenjuje glede na tveganje za varnost in zdravje delavcev izvajalca.

(2) Kolikor je v posameznem primeru potrebno, lahko pristojni rudarski inšpektor odredi tudi oceno tveganja po drugih kriterijih, kot so:

- tveganje za javno varnost in zdravje,
- tveganje za druge osebe, stalno ali občasno prisotne v rudarskem delovnem okolju,
- vpliv na okolje,
- stroški prekinitve proizvodnje ali drugih aktivnosti in
- škoda na delovni opremi v obliki stroškov popravila ali nabave nove.

16. člen

(metode ocenjevanja tveganja)

(1) Za ocenjevanje tveganja se lahko uporabljajo lastne izkušnje oziroma katerakoli strokovno uveljavljena metoda, ki je prilagojena rudarskemu delovnemu okolju in je z njo mogoče oceniti tveganje glede na nevarnosti, ki nastopajo v rudarski dejavnosti.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka mora biti uporabljene metode prilagojene posebnostim, povezanim s strokovnim področjem iz 11. člena tega pravilnika.

4. Drugi pogoji za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu

17. člen

(podoji za izdelavo splošnega akta)

(1) Oceno tveganja, strokovne podlage za izjavo o varnosti in splošni akt o varnosti in zdravju pri delu, ki ga mora pred pričetkom del izdelati izvajalec rudarskih del po tem pravilniku, lahko izdeluje izvajalec rudarskih del, ki izpolnjuje kadrovske pogoje, določene z zakonom o rudarstvu.

(2) Oceno tveganja, strokovne podlage za izjavo o varnosti in splošni akt po tem pravilniku lahko izdeluje tudi druga pravna oseba oziroma samostojni podjetnik posameznik, ki izpolnjuje pogoje za rudarskega projektanta ali rudarskega revidenta.

18. člen

(določitev potrebnih varnostnih ukrepov in odgovornih oseb)

(1) Glede na stopnjo tveganja izvajalec rudarskih del opredeli potrebne varnostne ukrepe, ki morajo biti primerni tveganju in zadostni za preprečitev nevarnosti, za izvajanje ukrepov pa določi tudi odgovorne osebe.

(2) Minimalni varnostni ukrepi morajo zadoščati veljavnim splošnim predpisom in posebnim rudarskim predpisom.

(3) Varnostni ukrepi se izvedejo v skladu z uveljavljeno prakso v rudarskem delovnem okolju.

(4) Če varnostni ukrepi odstopajo od uveljavljene prakse v rudarskem delovnem okolju, je treba dokazati, da je stopnja tveganja največ enaka ali manjša kot pri uporabi ukrepov iz prejšnjega odstavka.

(5) V primerih iz prejšnjega odstavka je potrebno pridobiti ustrezno soglasje na osnovi posebnega, v ta namen izdelanega rudarskega projekta, v primeru obstoječih rudarskih projektov pa po postopku, kakršen velja za odmik od rudarskega projekta za izvedbo.

(6) Izvajalec rudarskih del mora z varnostnimi ukrepi zagotoviti največjo možno varnost in zdravstveno zaščito oziroma najmanjšo stopnjo tveganja, kolikor je to še smotrno izvedljivo.

(7) Izvajalec rudarskih del lahko poleg obveznih varnostnih ukrepov predpiše tudi priporočila in napotke, katerih izvajanje je zaželeno, ne pa obvezno.

(8) Pri ukrepih, ki jih ni možno izvesti takoj, morajo biti določeni roki za njihovo izvedbo in za to odgovorne osebe.

19. člen

(vrste varnostnih ukrepov)

Varnostni ukrepi iz prejšnjega člena so zlasti:

1. podporni ukrepi v podzemskih prostorih,
2. ukrepi za stabilizacijo hribin v podzemskih prostorih in na površini,
3. sprememba odkopne metode,
4. varnostni ukrepi za preprečitev vdorov vode, blata, tekočega peska in plinov v podzemске prostore,
5. varnostni ukrepi za preprečitev eksplozije,
6. varnostni ukrepi za preprečitev ali zmanjšanje posledic poškodb na površini zaradi podzemске rudarske dejavnosti,
7. spremembe tehnoloških postopkov z nadomestitvijo nevarnih elementov z bolj varnimi,
8. zmanjševanje časovne izpostavljenosti delavcev škodljivim vplivom,
9. zamenjava nevarnih snovi z manj nevarnimi,
10. daljinsko upravljanje posameznih faz dela v nevarnem delovnem okolju,
11. omejevanje dela tehnološkega procesa in njegovega vpliva na okolico s postavitvijo pregrad itd.,
12. mehanizacija in robotizacija določenih delovnih postopkov in faz dela z namenom zmanjšati prisotnost delavcev pri nevarnih delih,
13. določitev posebej označenih območij z omejitvijo ali prepovedjo dostopa,
14. kombinacija varnostnih sistemov in naprav,
15. ureditev primerne prezračevanja,
16. zagotovitev delovne opreme, za katero so potrebni periodični pregledi in preizkusi,
17. uporaba obvezne zaščitne opreme,
18. izbira ustrezno usposobljenih delavcev,
19. določitev delovnih mest, na katerih so potrebne periodične preiskave zdravju škodljivih vplivov,
20. določitev delovnih mest, na katerih je potrebno izvajati periodične preizkuse teoretične in praktične usposobljenosti za varno delo,
21. določitev delovnih mest, na katerih je potrebno izvajati periodične zdravstvene preglede,
22. določitev spremljanja zdravstvenega stanja zaposlenih,
23. požarni načrt in določitev poti za umik v primeru požara,
24. načrt obrambe in reševanja v primeru zruškov, vdorov vode, blata, tekočega peska in plinov, prekinitve zračenja in eksplozije in določitev poti za umik,
25. zagotavljanje prve pomoči in reševalne službe,
26. ergonomske spremembe,

27. spremembe organizacije dela,
28. ukrepi za humanizacijo dela in
29. vsi drugi ukrepi, s katerimi se preprečujejo oziroma zmanjšujejo tveganja, povezana z nevarnostmi, naštetimi v 12. členu tega pravilnika.

20. člen

(ocena varnostnih ukrepov)

(1) Pri pregledu varnostnih ukrepov je potrebno posebej oceniti, ali le-ti zadoščajo predpisanim zahtevam za varno in zdravo delo ali pa jih je potrebno izboljšati.

(2) Pri ukrepih, ki jih ni mogoče izvesti ali izboljšati takoj, je potrebno določiti prioritete in roke za njihovo izvedbo.

(3) V primerih visoke stopnje tveganja je izvajanje rudarskih del dovoljeno samo ob predhodno izvedenih ustreznih varnostnih ukrepih oziroma ga do izboljšave varnostnih razmer na delovišču ni mogoče izvajati niti izjemoma.

21. člen

(popis ugotovitev ocenjevanja tveganja)

Sestavni del ocene tveganja mora biti tudi popis ugotovitev ocenjevanja tveganja, ki predstavi na pregleden način:

- stanje varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del pri določenem izvajalcu rudarskih del,
- usmeritve za izboljšanje stanja,
- potrebna sredstva za morebitne potrebne izboljšave in
- časovne okvire za morebitne potrebne izboljšave.

22. člen

(obveznost ažurnosti izjave o varnosti in ocene tveganja)

(1) Izjavo o varnosti in oceno tveganja je potrebno pregledati, dopolniti in popraviti, ko:

- se spremenijo splošni ali posebni predpisi o varnosti in zdravju pri delu,
- obstoječi varnostni ukrepi niso več zadostni in ustrezni,
- podatki za oceno tveganja niso več aktualni ali
- ko pride zaradi sprememb do bistvenega zmanjšanja tveganja.

(2) Prilagoditev izjave o varnosti in ocene tveganja se opravi enkrat letno, v primerih, ko se sistem varnosti in zdravja pri delu v določenih delih delovnega procesa nenadoma poslabša, pa takoj, ko pride do tega.

III. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

(1) Izvajalci rudarskih del, ki z dnem uveljavitev tega pravilnika že raziskujejo ali izkoriščajo mineralne surovine, morajo izpolniti obveznosti iz tega pravilnika najkasneje do 1. januarja 2012.

(2) Do izdelave izjave o varnosti po tem pravilniku določajo delodajalci varnostne ukrepe za odkrivanje, preprečevanje oziroma odstranjevanje vzrokov poškodb pri delu, poklicnih bolezni in drugih bolezni v zvezi z z izvajanjem rudarskih del v skladu s Pravilnikom o vsebini in načinu izdelave splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu, ki ga mora pred pričetkom del izdelati izvajalec rudarskih del (Uradni list SRS, št. 68/01).

24. člen

(prenehanje z uporabo)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati Pravilnik o vsebini in načinu izdelave splošnega akta o varnosti in zdravju pri delu, ki ga mora pred pričetkom del izdelati izvajalec rudarskih del (Uradni list SRS, št. 68/01).

25. člen
(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati 1. januarja.2011.

Št. 007-242/2010
Ljubljana, dne 2010.
EVA 2010-2111-0106.

mag. Darja Radić
MINISTRICA
za gospodarstvo

SOGLAŠAVA!

dr. Ivan Svetlik
MINISTER
za delo, družino in socialne zadeve

prof. dr. Roko Žarnić
MINISTER
za okolje in prostor